

วชรพร อังกูรชัยชัย : การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง ภัยยราช ฉบับภาคเหนือ และภาคอีสาน (A COMPARATIVE STUDY OF THE NORTHERN THAI AND NORTHEASTERN THAI VERSIONS OF THE TALE OF BHAYARAJA) อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ : ผศ. กรรณิการ์ วิมลเกษม และอ.พจนีย์ เพ็งเปลี่ยน. 282 หน้า. ISBN 974 – 464 – 117 – 7

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง ภัยยราช ฉบับภาคเหนือ จากสำเนาไมโครฟิล์มของสถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จารด้วยอักษรธรรมล้านนา จำนวน 8 ผูก 309 หน้าลาน จารเมื่อ พ.ศ. 2406 และฉบับภาคอีสาน จากเอกสารโบราณ จารด้วยอักษรธรรมอีสาน จำนวน 6 ผูก 234 หน้าลาน จารเมื่อ พ.ศ. 2422

การศึกษานี้ทำให้ทราบว่า วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ เป็นวรรณกรรมชาดกนอกนิบาต ที่ฉบับภาคเหนือส่งอิทธิพลต่อฉบับภาคอีสาน มีอนุภาคของเรื่องต่างกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนและเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับเนื้อเรื่อง โดยการสอดแทรกความรู้ทางจริยธรรม ศิลธรรม คติธรรมคำสอน และความเชื่อทางพระพุทธศาสนา มีลักษณะคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว ในเชิงวรรณศิลป์ทั้ง 2 ฉบับ มีลักษณะเหมือนกัน กล่าวคือ แก่นเรื่องเน้นในเรื่องการพลัดพราก โครงเรื่องและการดำเนินเรื่องเป็นไปตามลำดับเวลา ฉากมีทั้งฉากแบบเหมือนจริงและแบบจินตนาการ แต่ในฉบับภาคเหนือจะมีการบรรยายพรรณนาละเอียดกว่าฉบับภาคอีสาน ตัวละครในฉบับภาคเหนือมีมากกว่าฉบับภาคอีสาน โดยมีตัวละครฝ่ายธรรมที่มีทั้งมนุษย์และอมนุษย์ ส่วนตัวละครฝ่ายอธรรมมีเฉพาะอมนุษย์ มีการใช้ถ้อยคำและการใช้ภาษาภาพพจน์ในฉบับภาคเหนือมีการใช้ถ้อยคำที่สละสลวยกว่าภาคอีสาน ในเชิงสังคมทั้ง 2 ฉบับได้สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อ หลักธรรมคำสอน โดยเฉพาะฉบับภาคอีสานที่เน้นในเรื่องคำสอนมากกว่าฉบับภาคเหนือ

K 43314004 : MAJOR : THAI EPIGRAPHY

KEYWORD : BHAYARAJA / NORTHERN THAI LITERATURE/ NORTHEASTERN THAI
LITERATURE

VASHARABHORN UNGKUNSHUTCHAI : A COMPARATIVE STUDY OF THE
NORTHERN THAI AND NORTHEASTERN THAI VERSIONS OF THE TALE OF
BHAYARAJA. THESIS ADVISORS : ASST.PROF. KANNIKA WIMONKASEM AND
POJANEE PENGPLIAN. 282 pp. ISBN 974 – 464 – 117 – 7.

The purpose of the thesis is to compare the Northern Thai and the Northeastern Thai versions of the tale of BHAYARAJA. The texts are found in palm-leaf manuscripts, written in Dhamma Lanna script (Northern Thai version) and Dhamma I-san script (Northeastern Thai version). The Northern Thai text is in 8 volumes, 309 pages, dated in 1863 A.D. and the Northeastern Thai text is in 6 volumes, 234 pages, dated in 1879 A.D.

The research reveals that both versions follow the same story of a non-canonical Jataka, with different motifs. The purpose is to entertain and educate the reader with morality, ethics, Dhamma, and belief in Buddhism. The works are written in prose. The literary styles of both versions are in common. The theme is the separation of live. The story line is developed in chronological order. The settings are both realistic and imaginary. In the Northern Thai version, there are more detailed descriptions of setting and more characters. The protagonists are both human and non-human while antagonists are non-human. The diction and the figurative language of the Northern Thai version are more elegant than that of the Northeastern Thai. In social aspect both versions illustrate the way of life, the value of stability in belief and Dhamma teachings. The emphasis on moral teachings is in the Northern Thai version.